

Տնօրեն

Հաստատում եմ

Լ.Թավաքայան

31.08.2023

«ԱԲՈՎՅԱՆԻ Ա.ՎԱՆՈՅԱՆԻ ԱՆՎ. ԹԻՎ 6 ԱՎԱԳ ԴՊՐՈՑ» ՊՈԱԿ

Մասնագիտացված կրթական աջակցությունների գծով տնօրենի տեղակալի
տարեկան աշխատանքային պլան
(2023-2024 ուսումնական տարի)

Ա. Մելքումյան

Տնօրեն՝

Հաստատում եմ

Լ.Թավաքայան

31.08.2023

«ԱԲՈՎՅԱՆԻ ԱՎԱՆՈՅԱՆԻ ԱՆՎ. ԹԻՎ 6 ԱՎԱԳ ԴՊՐՈՑ» ՊՈԱԿ

Մասնագիտացված կրթական աջակցությունների գծով տնօրենի տեղակալի
տարեկան աշխատանքային պլան
(2023-2024 ուսումնական տարի)

Ա. Մելքումյան

1. Դպրոցի դաստիարակչական համակարգի կատարելագործում

Դաստիարակությունը հանրակրթության կարևորագույն բաղադրիչներից մեկն է և հենց դպրոցին և ուսուցչին է բաժին ընկնում դաստիարակչական գործընթացի զգալի բաժինը:

Դաստիարակչական համակարգի նպատակն է՝

- օգնել երեխային արդյունավետ կերպով հարմարվել աշխարհում անընդհատ տեղի ունեցող փոփոխություններին,
- բարեխիղճ և համարժեք կերպով արձագանքել շրջապատում տեղի ունեցող երևույթներին,
- նպատակաուղղել երեխայի արժեքային համակարգի ձևավորումը,
- զարգացնել սովորողների ճանաչողական ակտիվությունը,
- աշակերտի մոտ ձևավորել հարգալից վերաբերմունք լեզվի, մշակույթի և ազգային ավանդույթների նկատմամբ՝ դարձնելով նրան այդ արժեքների կայուն կրող,
- յուրաքանչյուր անհատի մոտ ստեղծել ինքնակատարելագործման ներքին պահանջ:

Վերոնշյալ խնդիրները նպատակ են հետապնդում դպրոցում ստեղծել հնարավորինս միասնական դաստիարակչական միջավայր:

Դպրոցի դաստիարակչական միջավայրը ներառում է՝

- դպրոցի անձնակազմը,
- դասարանական անձնակազմը
- աշակերտների ինքնավարությունը,
- դպրոցի ավանդույթները:

Դպրոցում դաստիարակչական համակարգի կատարելագործման նպատակով անհրաժեշտ է՝

- դաստիարակչական գործընթացներում առաջնորդվել միասնական սկզբունքներով և կանոններով, միասնական մանկավարժական պահանջներով,
- ծնողներին ակտիվորեն ընդգրկել դպրոցի դաստիարակչական գործընթացներում,
- ապահովել, որպեսզի դաստիարակչական աշխատանքները հիմնվեն հստակ նախագծված դասղեկական պլանների վրա,
- մշտադիտարկել, վերլուծել դպրոցի դաստիարակչական միջավայրը և բացահայտելով առկա խնդիրները և բացթողումները՝ ձեռնարկել անհրաժեշտ միջոցառումներ,

- ձեռնարկել անհրաժեշտ միջոցներ աշակերտների միջև, ինչպես նաև աշակերտների և ուսուցիչների միջև բավարար համագործակցություն, ինչպես նաև միմյանց հետ հաղորդակցվելու համար դրական միջավայր ստեղծելու ուղղությամբ,
- յուրաքանչյուր աշակերտի նկատմամբ ցուցաբերել անհատական մանկավարժական աջակցություն, ինչպես նաև հատուկ մանկավարժական միջոցառումներ կազմակերպել դժվար դաստիարակվող երեխաների հետ,
- դասղեկական ժամերի և արտադասարանական միջոցառումների միջոցով իրականացնել բարոյական և հայրենասիրական դաստիարակության ծրագրեր,
- ընդլայնել ինչպես դասարանների, այնպես էլ առանձին աշակերտների ներդպրոցական և արտադպրոցական դաստիարակչական բնույթի միջոցառումներին մասնակցելու հնարավորությունները,
- մշտապես կարևորել ինքնադաստիարակությունը. աշխատանքները կազմակերպել այնպես, որպեսզի աշակերտների մոտ ինքնուրույն վերափոխվելու ցանկություն արթնանա,
- դպրոցում ստեղծել <<Ծնողական համալսարան>> և դրանում ընդգրկել դասղեկների, հոգեբանների, մանկավարժական գիտության տարբեր մասնագետների: Անհրաժեշտ է նաև պարբերաբար վերլուծել այդ համալսարանում հավաքագրված դաստիարակչական բնույթի խնդիրները, որոնք առնչվում են ծնողների կողմից այս ուղղությամբ բավարար գիտելիքներ, կարողություններ և հմտություններ տրամադրելուն և նպատակ ունեն օգնել վերջիններիս,
- համագործակցել իրավապահ մարմինների հետ:

2. Հայրենասիրական դաստիարակություն

Մատաղ սերնդի հայրենասիրական դաստիարակությունը մշտապես գտնվել է ժամանակակից դպրոցի ուշադրության կենտրոնում, քանի որ մանկությունն ու պատանեկությունը ամենանպաստավոր շրջանն է անձի մոտ հայրենիքի նկատմամբ իր պատկերացումները ճիշտ ձևավորելու, սիրո զգացումնքն արմատավորելու և որպես հայրենիքի պաշտպանի գիտակցումը սերմանելու համար: Այս հարցն էլ ավելի սուր է ներկայանում մեր օրերում, քանզի այսօր ակներև է ավանդական հայրենասիրական գիտակցության մակարդակի նվազումը:

Հայրենիքը միայն հողն ու ջուրը չի, որ արժանի է և ենթակա պաշտպանության նրա զավակների կողմից: Հայրենիքը նաև մի մեծ տուն է, ընտանիք, որի հետ մարդը պետք է աշխատի և որին պետք է ծաղկեցնի, ղեկավարի և դարձնի բարեկեցիկ և արժանավայել ապրելու տեղ: Հայրենիքը պիտի լինի այն վայրը, որտեղ ապրելը յուրաքանչյուր անձի համար պատիվ լինի:

Ձարգացման ծրագրի այս հատվածում արտացոլված միջոցառումները նպատակաուղղված են՝

- սովորողների մոտ կատարելագործելու իրենց աշխատանքի, ազգի, նրա ավանդույթների և հաղթանակների նկատմամբ հարգանքը և հպարտության զգացմունքը,
- նպաստել հոգեպես հարուստ և սոցիալապես ակտիվ կեցվածքով հայ քաղաքացու ձևավորմանը,
- սովորողների կողմից կրճատել տարբեր օրինախախտումների և նրանց մոտ առկա վնասակար սովորույթների մակարդակը,
- պահպանել և տարածել ՀՀ պետական խորհրդանիշերի (գինանշան, դրոշ, օրհներգ) բովանդակությունն ու նշանակությունը՝ դպրոցի յուրաքանչյուր աշակերտ պետք է իմանա օրհներգը,
- բարձրացնելու աշակերտների՝ ազգային շահերի պաշտպանության ձևավորմանն նպատակաուղղված ռազմահայրենասիրական դաստիարակությունը՝ միաժամանակ սերմանելով հանդուրժողական և հարգալից վերաբերմունք,
- նպաստել հայության ինքնության ամրապնդմանը նպաստող գործողությունների իրականացմանը,
- յուրաքանչյուր սովորողի մոտ արմատավորել սեփական ազգի պատմության ու պետության կայացման գործում իր մասնակցության կարևորությունն ու դրա իրական հնարավորությունը՝ «Ինձնից է կախված իմ ազգի և պետության ապագան» կարգախոսի արմատավորում,
- դպրոցում հայրենասիրական դաստիարակության համակարգի կայացմանը, դրա արդյունավետ գործունեությանն ու մշտական կատարելագործմանը:

Հայրենասիրական դաստիարակության բնագավառում թվարկված ուղենիշային նպատակներին հասնելու համար անհրաժեշտ է՝

- դպրոցի վարչական և ուսուցչական անձնակազմին ակտիվորեն ընդգրկել սովորողների հայրենասիրական դաստիարակության ծավալման և կատարելագործման գործընթացներում,
- մշտադիտարկել, վերլուծել և գնահատել ծրագրավորված հայրենասիրական միջոցառումների կատարման արդյունավետությունը,
- դպրոցական բոլոր հիմնական միջոցառումներն իրականացնելիս ապահովել հայկական խորհրդանիշների և հայրենասիրական գաղափարների գործածումը,
- ամփոփել և տարածել հայրենասիրական դաստիարակության ասպարեզում լավագույն մասնագետների առաջավոր մանկավարժական փորձը,
- ուսուցիչների և դպրոցի ղեկավարության կողմից մշտապես և հետևողական կերպով միջոցառումներ ձեռնարկել աշակերտական միջավայրում լայն տարածում ստացած անտարբերության, էգոիզմի, ցինիզմի և չարության դեմ,
- հայրենասիրական դաստիարակության արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով ներդնել աշխատանքի նոր ձևեր և մեթոդներ, ինչպիսիք են զանգվածային լրատվության միջոցները և ժամանակակից տեխնոլոգիաները՝ ֆիլմեր, սկավառակներ, ինտերնետային կայքեր և այլն,

- դպրոցի աշակերտական խորհրդին ընդգրկել ռազմահայրենասիրական դաստիարակությանն ուղղված միջոցառումներում,
- հաճախակի անցկացնել ռազմական հայրենասիրական բնույթի մրցույթներ, հանդիպումներ, զրույցներ և այլ միջոցառումներ, ինչպիսիք են՝
- «Հայոց պատմություն», «Հայ ազգ», «Հայոց լեզու», «Հայ ընտանիք» թեմաներով հանդիպումները, զրույցները, սեմինարները և այլ միջոցառումները,
- հայտնի մարդկանց, զինվորների, հայ ազատամարտիկների, պատերազմի հաշմանդամների հետ հանդիպումները,
- անընդհատ հարստացնել և համալրել հայրենասիրական դաստիարակության կազմակերպման և իրականացման համար անհրաժեշտ մանկավարժական տեղեկատվական բանկը:

3. Ընտանիք-դպրոց համագործակցության բարելավումը

Դաստիարակությունը հաջողությամբ է պսակվում, եթե ընտանիքի հետ տարվող աշխատանքը և երեխայի դաստիարակությունը կատարվում են միաժամանակ: Այսօրվա պայմաններում առանց ընտանիքի հետ ձևավորված համագործակցության առկայության հնարավոր չէ արդյունավետ կերպով կազմակերպել սովորողների հետ աշխատանքը:

Ընտանիք-դպրոց համագործակցության բարելավումը նպատակ ունի՝

- ընտանիք-դպրոց փոխազդեցության համակարգը դարձնել էլ ավելի արդյունավետ
- բարձրացնել փոխադարձ վստահության մակարդակը,
- բարձրացնել աշակերտների ուսուցման արդյունքների համար ծնողների պատասխանատվությունը,
- ծնողներին ավելի ակտիվորեն ներգրավել դպրոցի գործունեության մեջ,
- նպաստել ծնողների և ուսուցիչների խմբային աշխատանքի արդյունավետությանը:

Ընտանիք-դպրոց համագործակցության բարելավման համար անհրաժեշտ է՝

- դպրոցի և ծնողների համագործակցության բովանդակության մեջ ներառել երեք հիմնական ուղղություններ՝
- ծնողների հոգեբանամանկավարժական տեղեկացվածության բարձրացում,
- ուսումնադաստիարակչական գործընթացներին ծնողների մասնակցության ընդլայնում,
- դպրոցի կառավարման գործընթացներում ծնողների մասնակցության մեծացում:
- հանձնարարել դասղեկներին, որպեսզի վերջիններս անվերապահորեն ծանոթ լինեն աշակերտների ընտանիքների հետ, որտեղ փաստացի բացակայում է ընտանեկան դաստիարակությունը և տեղեկացված լինեն

այն սովորողների մասին, որոնց ծնողները միայնակ են, հաշմանդամ կամ գործազուրկ, զոհվել են կամ որոնց ընտանիքները նյութապես անապահով են և ունեն կյանքի անբավարար պայմաններ,

- կատարելագործել ծնողների հետ աշխատանքի ավանդական դարձած մեխանիզմները և պարբերաբար`
- կազմակերպել ծնողական ժողովներ և անհատական զրույցներ,
- ապահովել առարկայական ուսուցիչների կամ այլ համապատասխան մասնագետների կողմից խորհրդատվության տրամադրումը,
- ապահովել դասարանական և ծնողական խորհուրդների ակտիվ գործունեությունը:
- ծնողների և երեխաների համատեղ մասնակցությամբ պարբերաբար անցկացնել միջոցառումներ,
- ոգևորել և խրախուսել դպրոցի կյանքին ակտիվ մասնակցություն ցուցաբերած ծնողների անհատական նախաձեռնությունները, գիտագործնական խորհրդատվությունը, համատեղ ստեղծագործական գործունեությունը,
- ըստ անհրաժեշտության` <<Ծնողական համալսարանում>> ծնողների համար անցկացնել անհատական և խմբային խորհրդատվություններ,
- դպրոցի ծնողական խորհրդում ներգրավել դպրոցի ամենաակտիվ և փորձառու ծնողներին,
- ամրապնդել ծնողական խորհրդի կապը աշակերտական, մանկավարժական և կառավարման խորհուրդների հետ:

4. Աշխատանք մանկավարժական համակազմի հետ

Մեծ է ուսուցչի դերը դպրոցում և այն էլ ավելի նշանակալի դարձնելու համար դպրոցում անհրաժեշտ է ձևավորել գիտակցության, մթնոլորտի և հարաբերությունների այնպիսի մակարդակ, որը թույլ կտա ոչ միայն ներգրավել, այլև պահպանել լավագույն մանկավարժներին՝ մշտապես ձեռնարկելով հնարավորը վերջիններիս կատարած դրական աշխատանքը խրախուսելու և կատարելագործելու ուղղությամբ:

Մանկավարժական համակազմի հետ աշխատանքի նպատակն է՝

- յուրաքանչյուր ուսուցչի համար դպրոցում ստեղծել հարմարավետ միջավայր,
- տարածել առաջավոր մանկավարժական փորձը,
- բարելավել մանկավարժական անձնակազմի որակը,
- խրախուսել մանկավարժներին՝ հետազոտական աշխատանքներ կատարելու և սեփական գիտակրթական նյութերը ներկայացնելու համար՝ ապահովելով նրանց մանկավարժական աճը, իսկ առավել արժանիներին ներկայացնելով տարակարգի ստացման,
- տաղանդավոր երեխաների հետ աշխատանքներում ապահովել մանկավարժների ակտիվ մասնակցությունը:

Մանկավարժական համակազմի հետ աշխատանքի կատարելագործման նպատակով մեր կարծիքով անհրաժեշտ է՝

- մանկավարժների համար դպրոցում ստեղծել տեղեկատվության մի համակարգ, որի միջոցով վերջիններս հնարավորություն կունենան մշտապես համալրելու իրենց գիտելիքները առնվազն հետևյալ ուղղություններով՝

- դպրոցի և կրթության նկատմամբ նոր պահանջներ,
- ժամանակակից մանկավարժական նվաճումներ,
- առաջավոր մանկավարժական փորձ,
- հոգեբանություն և մանկավարժություն:
- փոխադարձ դասալսումների կազմակերպման միջոցով ուսուցիչների միջև պարբերաբար կազմակերպել փորձի փոխանակում՝ նպաստելով նրանց միջև համագործակցությանը,
- արդյունավետ կազմակերպել և առավելագույնս օգտագործել կազմակերպված վերապատրաստումների և ատեստավորումների արդյունքները: Այս ուղղությամբ անհրաժեշտ է առհասարակ դպրոցում պարտադիր պայման և ավանդույթ դարձնել ցանկացած ուսուցչի կամ դպրոցի ղեկավարի կողմից վերապատրաստումների, դասընթացների, սեմինարների, հանդիպումների, կոնֆերանսների, ժողովների մասնակցության արդյունքում և/կամ ցանկացած այլ միջոցներով ստացված տեղեկատվության էական կամ ընդհանուր բաղադրիչների և սկզբունքների փոխանցումն ամբողջ մանկավարժական անձնակազմին՝ դպրոցում կազմակերպվող սեմինար քննարկումների միջոցով,
- ուսուցիչների հետ աշխատանքում առավել շեշտադրել և ընդգծել վերջիններիս կողմից կիրառվող դասավանդման նոր ձևերն ու մեթոդները,

- մշակել դպրոցում առկա խնդիրների՝ ուսուցիչների հետ համատեղ լուծմանն ուղղված մեխանիզմներ՝ նպատակ ունենալով ուսուցիչների մոտ ստեղծել բավարար վստահություն և անձնակազմի լիարժեք անդամ զգալու հնարավորություն,
- հաճախակի կազմակերպվող քննարկումների միջոցով ուսուցիչների մոտ ձևավորել սեփական գործողությունները ինքնավերլուծելու և ինքնագնահատելու մշակույթ,
- աջակցել ուսուցիչներին իրենց ինքնակրթության գործում,
- ուսուցիչների կողմից համակարգչային գիտելիքներ ձեռքբերելու և/կամ կատարելագործելու նպատակով կազմակերպել ներդպրոցական և արտադպրոցական ուսումնական ծրագրեր,
- կատարելագործել դպրոցի կադրային քաղաքականությունը (ինչի մասին անդրադարձել ենք նախորդ բաժիններում),
- անընդհատ մոնիթորինգի ենթարկել դպրոցի տնօրենի տեղակալների կողմից դպրոցի մանկավարժների հետ տարվող անհատական աշխատանքների որակն ու սահմանված սկզբունքներին համապատասխանությունը,
- մշտապես մոնիթորինգի ենթարկել, վերլուծել և գնահատել մանկավարժների գործունեությունը հետևյալ ասպարեզներում՝
 - ուսուցչի գիտելիքների և մանկավարժական արհեստավարժության պահպանում և կատարելագործում,
 - դպրոցական ընդհանուր ավանդույթների, մշակույթի և բարենպաստ մթնոլորտի ձևավորում և պահպանում,

- աշակերտների գիտելիքների, հմտությունների և կարողությունների կատարելագործում,
- կրթվելու և ինքնակրթվելու ցանկության առկայություն,
- ամրապնդել ուսանող-դպրոց կապը (ինչի մասին անդրադարձել ենք նախորդ բաժիններում):

5. Աշակերտական ինքնավարության բարելավումը

Աշակերտական ինքնավարությունը 2011 թվականի մայիսի 17-ի ՀՀ կրության և գիտության նախարարի թիվ 571-Ն հրամանով հաստատված աշակերտական խորհրդի կանոնների համաձայն ենթադրում է՝

- յուրաքանչյուր աշակերտի կողմից իր ուրույն տեղի ու դերի որոշում՝ հիմնվելով իր ընդունակությունների և հնարավորությունների վրա,
- սովորողների ընդգրկում դպրոցի կառավարման գործընթացներում,
- աշխատունակ կոլեկտիվի ստեղծում,
- աշակերտների միջև ընկերական փոխհարաբերությունների ձևավորում,
- յուրաքանչյուր աշակերտի կողմից սեփական կյանքի և գործունեության հնարավորինս ճիշտ կազմակերպում,
- ինքնավարության համակարգի՝ որպես դպրոցի դաստիարակչական միջավայրի ստեղծում,
- աշակերտին հասարակական հարաբերություններում ընդգրկելու համար խմբային և անհատական գործունեության կազմակերպում,

- միջտարիքային շփման և սոցիալական հարմարվողականության հիմք հանդիսացող մանկական կազմակերպության զարգացում և ամրապնդում,
- երեխաների իրավունքների և հետաքրքրությունների պաշտպանության համար անհրաժեշտ նախապայմանների ապահովում:

Աշակերտական ինքնավարության իմաստը կայանում է ոչ թե երեխայի կամ մի խումբ երեխաների կողմից մյուսների հանդեպ իշխանության չարաշահման մեջ, այլ երեխաների կողմից սեփական անձը, կյանքը, գործունեությունը, հարաբերությունները հասարակության մեջ կառավարելու ընդունակությունների ձեռքբերման մեջ:

Ղպրոցում աշակերտական ինքնավարության համակարգի զարգացման համար անհրաժեշտ է՝

- ստեղծել մանկավարժական, աշակերտական և ծնողական ինքնավարության օղակներ,
- դպրոցում մշտապես վերահսկել աշակերտական ինքնավարության բարելավման ուղղությամբ տարվող աշխատանքները,
- դպրոցի ինքնավարության օղակների միջև կատարել լիազորությունների հստակ բաշխում և ապահովել վերջիններիս միջև սերտ համագործակցությունը,
- այս ուղղությամբ ևս ապահովել սկզբունքների հրապարակայնություն և թափանցիկություն,
- ստեղծել բավարար պայմաններ և հնարավորություն ընձեռել դպրոցի աշակերտների կողմից առողջ քննադատություն հնչեցնելու և կարծիքների ազատ փոխանակում իրականացնելու համար,

- աշակերտներին ակտիվորեն ներգրավել՝
- դպրոցում կարգուկանոնի պահպանման գործընթացում,
- դպրոցական և ռազմահայրենասիրական միջոցառումների կազմակերպմանը,
- առարկայական շաբաթների կազմակերպմանը:

Դպրոցում պարբերաբար կազմակերպել՝

- արտադասարանական և արտադպրոցական միջոցառումներ (տոնական միջոցառումներ, ցերեկույթներ, համերգներ, էքսկուրսիաներ և այլն),
- դպրոցական հերթապահություններ,
- ճանաչված անձանց հետ հանդիպումներ,
- դպրոցում մշտապես օգնություն, խնամք և աջակցություն տրամադրել կրտսեր ընկերներին,
- այս ուղղությամբ պարբերաբար ծավալել դպրոցական լրատվական միջոցառումներ,
- դպրոցի աշակերտական խորհուրդը դարձնել պատանի առաջնորդների հավաքակազմ:

Առաջարկվող միջոցառումների արդյունքում ակնկալվում է, որ դպրոցում՝

- կհամախմբվի աշակերտական համակազմը,
- կձևավորվեն և կպահպանվեն նոր ավանդույթներ,
- աշակերտները ձեռք կբերեն կյանքի հմտություններ,

- կբարձրանա միջոցառումներին մասնակցելու աշակերտների ցանկությունն ու պատրաստակամությունը,
- անհատի ինքնաբացահայտման և ինքնակայացման համար կստեղծվեն անհրաժեշտ պայմաններ,
- վերջնահաշվում՝ աշակերտի կյանքում կբարձրանա դպրոցի դերը:

6. Աշխատանք բացառիկ ընդունակություններով օժտված երեխաների հետ

Դպրոցը ուսումնադաստիարակչական մի օջախ է, որի գործունեությունն ուղղված է տարբեր ընդունակությունների տեր երեխաների հետ աշխատանքների իրագործմանը: Համապատասխանաբար ընդհանուր սկզբունքների և նպատակների ներքո դպրոցում պետք է ձևավորվեն նաև առանձնահատուկ մոտեցումներ տարբեր ընդունակությունների տեր երեխաների խմբերի համար: Այստեղ հարկ է առանձնացնել բացառիկ ընդունակություններով օժտված երեխաներին՝ հիմքում ունենալով վերջիններիս ստեղծագործական պոտենցիալը բարձրացնելու օբյեկտիվ անհրաժեշտությունը: Հենց այս խմբում ընդգրկված երեխաներն են էապես բարձրացնում դպրոցի հեղինակությունը հանրակրթության ոլորտում:

Բացառիկ ընդունակություններով երեխաների խմբին կարելի է դասել այն երեխաներին, որոնք՝

- իրենց հասակակիցների համեմատությամբ օժտված են ավելի բարձր մտավոր կարողություններով, ընկալունակությամբ, ստեղծագործական հնարավորություններով,

- հաճույքով են մտավոր աշխատանք կատարում,

Բացառիկ ընդունակություններով օժտված երեխաներին կարելի է պայմանականորեն բաժանել երեք խմբերի՝

- հավասար պայմաններում իրենց մտավոր զարգացման բարձր մակարդակով առանձնացող երեխաներ,
- գիտության որևէ բնագավառին նախապատվություն տվող տաղանդավոր երեխաներ,
- երեխաներ, որոնք թեև տարբեր պատճառներով ուսման մեջ էական հաջողությունների չեն հասել, սակայն օժտված են վառ ճանաչողական ակտիվությամբ:

Դպրոցում անհրաժեշտ է մշտապես ապահովել՝

- I. բացառիկ ընդունակություններով օժտված երեխաների բացահայտման գործընթացը,
- II. համապատասխան նախապայմաններ այդ երեխաների հետագա զարգացման համար:

Բացառիկ ընդունակություններով օժտված երեխաների հետագա զարգացման համար բավարար նախապայմաններ ստեղծելու նպատակով անհրաժեշտ է՝

- ընտրել այնպիսի մեթոդներ և ուսման ձևեր, որոնք կնպաստեն երեխայի՝ համադրելու, համեմատելու, վերլուծելու, դասակարգելու և եզրակացնելու ունակությունների ձևավորմանն ու զարգացմանը,

- հնարավորինս քիչ ժամանակ տրամադրել տեղեկատվությանը և, ընդհակառակը, ժամանակի մեծ մասն ուղղել քննարկումներին՝ օգտագործելով «բաց հարցեր», որոնք չեն ենթադրում «այո» կամ «ոչ» պատասխաններ,
- մշտապես կատարելագործել ղեկավար-ենթակա արդյունավետ համագործակցությունը,
- ցուցաբերել հարգանք երեխայի անհատական հնարավորությունների և հետաքրքրությունների նկատմամբ,
- ընտրել ուսուցման այնպիսի ձևեր և մեթոդներ, որոնք կապակցված կլինեն ավանդական մեթոդների հետ և մինչև ժամանակ կպարունակեն առանձնահատուկ տարրեր: Օրինակ՝ կարելի է կիրառել «մտազրոհ», դերային վարժություններ, թրեյնինգներ, խմբային աշխատանքներ, ստեղծագործական հանձնարարություններ,
- միասնական ուսուցմամբ նպաստել հասարակության մեջ երեխաների հետագա սոցիալական հարմարվողականությանը,
- մշտապես մոնիթորինգի ենթարկել և հսկողության տակ պահել դպրոցի վարած դաստիարակչական քաղաքականությունը:

Բացառիկ ընդունակություններով օժտված երեխաների հետագա զարգացման, մասնագիտական ճիշտ կողմնորոշման գործընթացում անհրաժեշտ է համագործակցել ավագ դպրոցների հետ, ինչի արդյունքում հնարավորինս հստակ կուրվագծվի երեխայի ապագան:

7. Աշակերտների առողջության պահպանում

Աշակերտների առողջության պատշաճ պահպանումն ապահովելու ուղղությամբ նախատեսվում է՝

- հնարավորինս բացառել անորակ սննդի մուտքը դպրոց,
- կրթության և դաստիարակության գործընթացում համագործակցել դպրոցի բժշկի և ֆիզկուլտուրայի ուսուցչի հետ,
- սովորողների մոտ ձևավորել առողջ ապրելակերպի մշակույթ,
- պայքարել ծխելու վտանգավոր սովորույթի դեմ,
- ՆՁՊ ուսուցչի և դասղեկների հետ հաճախակի կազմակերպել կանխարգելիչ միջոցառումներ՝ ուղղված դժբախտ պատահարներից պաշտպանվելու երեխաների կարողությունների ստեղծմանը,
- առարկայական ուսուցիչների և դասղեկների հետ պարբերաբար անցկացնել քննարկումներ դասարանական և տնային աշխատանքներին հատկացված ժամաքանակի վերաբերյալ,
- միջոցառումների, զեկույցների, քննարկումների միջոցով պարբերաբար անդրադառնալ դարին բնորոշ խնդրահարույց հիվանդություններին (ՁԻԱՀ, ալկոհոլիզմ, թմրամոլություն, սեռավարակներ) և դրանց վտանգավորությանը,
- մշտապես հատուկ ուշադրության կենտրոնում պահել կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաների մարմնակրթության և ֆիզիկական դաստիարակության խնդիրները: